

Urmările faste ale
unui revelion elevat (II)

Așadar, în dimineața zilei de întâi ianuarie, conțrar obiceiului, nu m-am culcat.

Era pentru întâia oară, după atât amar de ani, când mă hotărâsem să pun în practică o informație, o teorie, poate o lege dintr-un domeniu străin mie. Mă simțeam plin de elan, în ciuda nopții nedormite. Mă simțeam, în același timp, neliniștit, pentru că, știindu-i bine pe ceilalți, bănuiam ce avea să se întâmple. Vor încerca și ei să pună în practică... poate nu chiar azi, poate că nu chiar în dimineața asta... Voiam să fiu primul. Știam, undeva, în debara, o cutie mare de carton, bine păstrată. Din ea avea să se nască piramida.

M-am cufundat în calcule. Am luat ca punct de plecare Marea Piramidă, piramida lui Keops de la Gizeh. Voiam să păstrez proporțiile, pentru a nu risca nimic. Dimensiunile le-am stabilit la scara 1/1000 astfel că, fără a intra în prea multe amănunte ale amănunțurilor calcule pe care le-am făcut, am găsit că cele patru fețe ale piramidei urmau să se întâlnească la o înălțime de 15 cm, cele patru triunghiuri alcătuint la bază un pătrat cu latura de 24 cm. Am desenat meticolos pe cartou cutiei și apoi am deocupat cu mare atenție și cu multă răbdare cele patru triunghiuri care aveau să alcătuiască Marea Piramidă mică. Ca să le

unesc, am folosit scoci, mult scoci, benzi neîntrerupte de-a lungul muchiilor. Pe la ora prinzului, piramida era gata.

Am refuzat masa. Trebuia să mă grăbesc. Nu mi-am îngăduit decât răgazul de a da citeva telefoane pentru a sonda situația. Mi-au răspuns de regulă copiii sau soacrele. Ceilalți, cu excepția scenografului, dormeau. De scenograf mă temeam cel mai mult. Dramaturgul își eputizase interesul pentru problemă încă în cursul nopții precedente, cronicarul, după cite îl cunosc, avea să rumege chestiunea citeva zile, siciindu-ne cu întrebări adiacente, actorul avea spectacole, și cînd are spectacole e pierdut pentru noi, regizorul nu conta deocamdată. Scenograful, în schimb, cu spiritul lui practic, cu îndeminearea lui de a confecționa machete... Unde putea să umble, că acasă nu era?

M-am întors la ale mele. Îmi trebuia baza piramidei. Baza avea să fie un geam gros de la o vitrină. Am demontat geamul. Am desenat cu carioca un pătrat cu latura de 24 cm. Trasînd două diagonale, am stabilit la punctul lor de întîlnire centrul bazei piramidei. Mi-a venit ideea să plasez geamul pe cele patru picioare ale unui scaun de bucătărie răsturnat. Bun. Venise momentul să asigur bazei piramidei un plan orizontal perfect. Nu mi-a fost

greu. Cu ajutorul unei sticlufe umplute cu apă, în care juca o bulă de aer, puteam determina locul unde trebuie să intervin pentru a dobindi orizontala. Soluția găsită a fost pe cît de ingenioasă, pe atît de simplă. Am introdus cu multă răbdare, între geam și picioarele scaunului răsturnat, atîtea cărți de joc cite au fost necesare pentru ca bula de aer din sticlufa plasată în centrul bazei să rămînd perfect nemișcată. Am orientat pătratul bazei pe axa nord-sud. Am alcătuit un eșafodaj din cărți de joc, înalt de 5 cm, exact 5 cm, adică 1/3 din înălțimea piramidei. Aici urma să fie plasat „sarcofagul faraonului“, lama de ras. Mi se părea, oricum, mai agreabilă experiența cu lama decît cea cu șoriceii. Nici nu aveam șoriceii și nici nu m-aș fi îndurat să-iucid. Am găsit o lamă foarte uzată, avînd mare grijă să fie orientată cu tăișurile pe aceeași axă nord-sud. Am verificat de mai multe ori toate datele experienței. Au fost necesare citeva corecturi de ordinul milimetrilor. Era ora șapte și ceva, seara. Tocmai atunci m-a sunat scenograful. Voia să știe cam la ce oră ne întîlnim pentru a continua revelionul și așa, în treacăt, m-a întrebat dacă nu aveam vreo carte, ceva, cu date privitoare la Marea Piramidă de la Gizeh. Am rînjit. I-am răspuns că
(Continuare la p. 75)

evident, excelente, ceea ce nu se întimplă în multe piese americane pe care le-am văzut.

SUSAN CASH : Am văzut și **Zbor deasupra unui cuib de cuci** la Teatrul Național. Toți actorii au un fel de control asupra psihicului lor, ceea ce impresionează pe omul de teatru aflat în stal. Acest spectacol ne-a îmbogățit impresiile bune despre teatrul românesc.

WILLIAM MC NULTY Sint de acord cu tot ce s-a spus. Ceea ce am observat mai relevant în toate aceste producții a fost calitatea interpretării. Intenția fiecăreia dintre aceste producții n-a fost numai să încinte sau să lase urne în mîntea publicului sau să lîe un succes cu casa închisă, ci să ne ofere o experiență teatrală bogată în înțelesuri, ceea ce nu se împlîie întotdeauna în America, mai ales în cadrul revistelor teatrului comercial de pe Broadway, unde costă aproape 40 de dolari biletul și, evident, trebuie să i se ofere spectatorului ceva care să-i dea impresia că a meritat banii... Adesea natura acestor spectacole nu este decisă de către un artist, ci de către un om de afaceri.

SUZANNA HAY N-am văzut **Niște țărani**, dar dintre piesele pe care le-am văzut aici, **Karamazovii** m-a făcut praf... Cînd am intrat în sala de spectacol intenționam să plec după actul I, pentru că regizorul Dan Micu îmi spusese că spectacolul va fi foarte lung și că, dacă dorim, putem pleca. Între timp n-am mai putut să plec, adică n-am mai vrut...

FRED SANDERS : Am fost foarte im-

presionat de obiceiul românesc de a se oferi flori actorilor și am apreciat foarte mult faptul că am primit flori și noi (în spectacolele de la Sala Dalles) de la publicul românesc. La noi, în Statele Unite ale Americii, salutul, înclinarea în fața publicului, din final, sînt și ele, în majoritatea cazurilor, regizate. Am observat că la dumneavoastră momentul în care se salută publicul, la sfîrșit, este mai liber, mai relaxat, mai spontan. Asta m-a preocupat, mai ales că acum, două zile, cînd Suzanna Hay și cu mine voiam să ne luăm poza studiată din final, cei care voiau să-i ofere flori Suzannei au început s-o urmărească în jurul scenei. De aceea înțelegem că pentru publicul românesc, generos, o comunicare directă constituie modul cel mai firesc de a fi.

BENITA HOFSTETTER : Tot în legătură cu publicul românesc, vreau să spun că am fost cu această expoziție, „Teatrul american azi“, și în alte țări, cu actori și reprezentații, dar, de departe, publicul român a fost mult mai cald, a îmbrățișat cu generozitate atât actorii cit și actul teatral ca atare. Subliniez că aceste cuvînte nu le spun pentru că ne aflăm aici, acum, împreună : cu toată sinceritatea, aceasta este convingerea mea.

PAUL TUTUNGIU : Vă mulțumesc că ați acceptat invitația revistei „Teatrul“, la această „masă rotundă“. Cercul este un simbol al reușitei, nu-i așa ? Masa noastră rotundă este, și sub aspectul reușitei, un cerc.

(Continuare de la p. 42)
n-am, dar că o să caut prin vecini.

La ora 20 exact, am plasat piramida deasupra bazei sale. Înăuntru, la locul lui, micul Keops. Experiența începuse.

Noaptea următoare s-a desfășurat în aceeași plăcută ambianță, animată de discuții aprinse, pe diverse teme. Eu eram ab-

sent. Gîndurile mele zburau spre un loc tainic, locul experienței. Încercam să-mi închipui cum, în interiorul piramidăi, sub acțiunea dezlănțuită a liniilor de forță, materia se reorganiza inteligent, moleculele oțelului fin redobîndindu-și pe tăcute structura inițială. Fabulos !

A doua zi ar fi trebuit

să dorm, dar n-am dormit. Așteptam să se împlinească cele 24 de ore. La 20 exact, după cronometrul electronic, am extras lama de sub piramidă. Am fixat-o în aparatul de ras. M-am săpunit meticolos și abundent...

Plasturele, aplicat pe obrazul drept, i-am purtat mai bine de o săptămînă.